

ارزیابی عملکرد قوه قضائیه سنگاپور بر اساس نظرخواهی از مردم

چندی پیش هیأتی از قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران بازدیدی از سنگاپور داشتند که تا کنون بخش هایی از گزارش این سفر در ماهنامه قضات منتشر شده است. در زیر بخشی دیگر از این گزارش راجی خوانید که به قلم آقای محسن پور، معاون دادگستری خوزستان، تنظیم شده است.

همچنین دادگاه های پژوهشی قانونی، ارجاع پرونده به این دادگاه ها بر عایت تخصص هر یک از آنها انجام می گیرد.

صلاحیت دادگاه های تالی مختلف

۱- دادگاه های بخش (District courts)
بخش های کیفری این دادگاه ها به جرایمی رسیدگی می کنند که مدت حبس آنها ۱۰ سال بیشتر نباشد یا آن که مجازات آنها فقط جزای نقدی باشد و همچنین آمار ۹۵٪ استنباط می شد. آقای ماگنوس قضاضی عالی رتبه دادگاه، ریاست این دادگاه ها را بر عهده دارد و به تمام قضاط و کارکنان اداری آن ها نظارت عالیه ای دارد. برخی از شعب دادگاه های بادشاده، دادگاه های ویژه هستند و به طور تخصصی تقسیم بندی شده اند مانند دادگاه های کیفری، تجاری، خانواده، حمل و نقل، دادگاه های شعب و دادگاه هایی که به جرایم افراد متمرد و مجرمان به عادت که به طور مکرر مرتكب جرم می گردند و نیاز به رسیدگی و توجه خاص دارند، و

۲- دادگاه های مردم (Magistrate courts)
جرایمی که مجازات آنها بیش تر از ۳ سال حبس نبوده و یا آن که فقط جزای نقدی و شش ضربه شلاقی است در این دادگاه ها رسیدگی می شود. در بخش مدنی این دادگاه ها، قراردادها و دعاوی مسؤولیت مدنی ای که مبلغ مورد اختلاف آنها بیشتر از ۶ هزار دلار نباشد، مورد رسیدگی قرار می گیرد.

۳- دادگاه های خانواده (Family courts)
در این دادگاه ها به دعایی ای مانند طلاق، اموال زوجین (Matrimonial assets) (حضانت، نفقة، فرزندخواندگی و قیمت موتو صغار رسیدگی می شود. هرگاه ازدواج طبق مقررات شرع اسلام با ازدواج بین ۲ مسلمان باشد دادگاه خانواده و دادگاه شریعت هر دو

ب- دادگاه های مردم با آقای Magistrate courts
ج- دادگاه های اطفال با Juvenile courts
د- دادگاه های پژوهشی قانونی با Coroners' courts
ه- دیوان دعاوی کوچک یا small claims Tribunal

این دادگاه ها طبق نظر آقای ماگنوس، ۹۹٪ پرونده را رسیدگی می کنند ولی از متون نوشته آنان آمار ۹۵٪ استنباط می شد. آقای ماگنوس قضاضی عالی رتبه دادگاه، ریاست این دادگاه ها را بر عهده دارد و به تمام قضاط و کارکنان اداری آن ها نظارت عالیه ای دارد. برخی از شعب دادگاه های بادشاده، دادگاه های ویژه هستند و به طور تخصصی تقسیم بندی شده اند مانند دادگاه های کیفری، تجاری، خانواده، حمل و نقل، دادگاه های شعب و دادگاه هایی که به جرایم افراد متمرد و مجرمان به عادت که به طور مکرر مرتكب جرم می گردند و نیاز به رسیدگی و توجه خاص دارند، و

اولین روز ملاقات با آقای RICHARD MAGNUS رئیس دادگاه های تالی (Subordinate courts) معرفی تشکیلات قوه قضائیه سنگاپور به طور کلی به ویژه دادگاه های تالی و ...

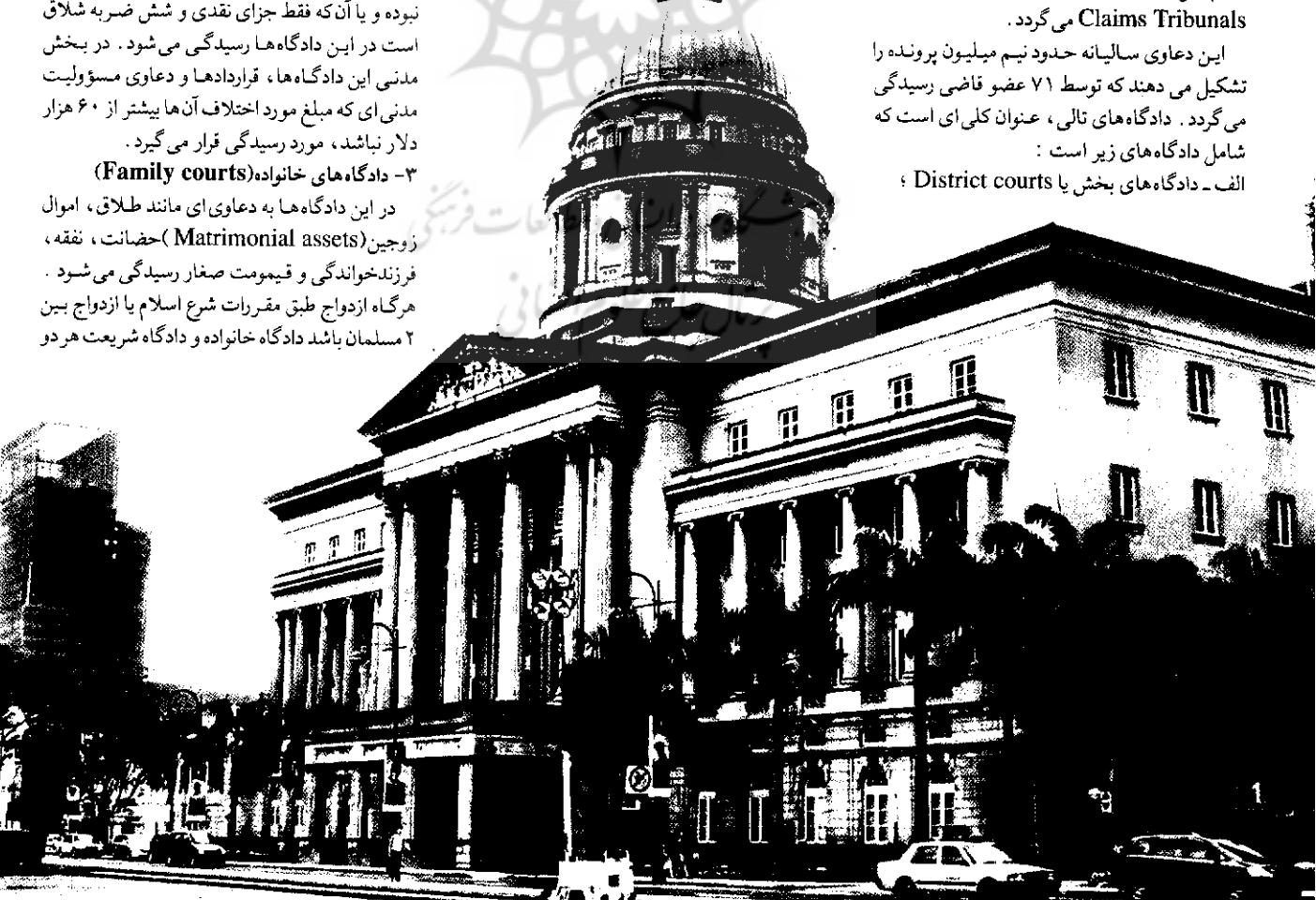
ب- بخش اول

RICHARD MAGNUS
ملقات با آقای RICHARD MAGNUS
معروفی تشکیلات قضائی سنگاپور
الف - دادگاه های تالی (Subordinate courts)

آنچه از صحبت و مذکورات ارزنده آقای رئیس دادگاه های تالی با هیأت قضائی ایران استباط می گردد این است که دادگاه های تالی اساس رسیدگی های قضائي را عهده دارند. بنا به گفته های آقای ماگنوس ۹۹٪ پرونده ها در این دادگاه ها مورد رسیدگی قرار می گیرد که شامل ۱۰ درصد دعاوی خانوادگی ۹۵٪ دعاوی مدنی و در همین حدود نیز دعاوی کیفری و همچنین دعاوی و شکایات جزئی یا The Small Claims Tribunals می گردد.

این دعاوی سالیانه حدود نیم میلیون پرونده را تشکیل می دهند که توسط ۷۱ عضو قضاضی رسیدگی می گردد. دادگاه های تالی، عنوان کلی ای است که شامل دادگاه های زیر است :

الف - دادگاه های بخش یا District courts :

مصالحه و سازش و حل و فصل اختلاف قبل از صدور رأی به آن مراکز مراجعة کشند. این مراکز همه گونه امکانات لازم را برای راهنمایی مراجعان جهت حل و فصل امور را دارا هستند.

۱۰- دادگاه شریعت

این دادگاه که ویژه اقلیت مسلمانان است، شرح آن در گزارش های بعدی می آید.

(Supreme court) ب- دیوان عالی کشور (Appeal court) در سنگاپور دیوان عالی کشور متشکل از دادگاه تجدیدنظر (Court of Appeal) و دادگاه عالی (High court) است. یعنی دیوان عالی کشور به

مفهومی نیست که در نظام قضائی ایران وجود دارد. قضات دیوان عالی کشور را قضات استیف و کمیسیونرهای قضایی رئیس قوه قضاییه تشکیل می دهد.

۱- دادگاه تجدیدنظر Court of Appeal دادگاه تجدیدنظر

متشکل است از رئیس قوه قضائیه (Chief Justice) که رئیس دادگاه تجدیدنظر است و سایر قضات تجدیدنظر است. این دادگاه با حضور ۳ قاضی تشکیل می شود و رسیدت می یابد. قضات دادگاه تجدیدنظر به شعبه خاصی اختصاص ندارند با نظر رئیس قوه قضاییه در موارد لزوم در دادگاه شرکت می کنند. از اوتیل ۱۹۹۴ دادگاه تجدیدنظر آخرین دادگاه در سنگاپور است.

دادگاه تجدیدنظر با استیف، صلاحیت رسیدگی به هر حکم یا قرار دادگاه عالی را دارد که در دعاوی مدنی و کیفری در حدود صلاحیت آن دادگاه صادر گردیده است.

۲- دادگاه عالی High Court

دادگاه عالی مركب است از رئیس قوه قضاییه و قضات دادگاه عالی و کمیسیونرهای قضایی. این دادگاه همانند محاکم بدروی به دعاوی مدنی و کیفری رسیدگی می کند و همچنین صلاحیت رسیدگی تجدیدنظر به آرای دادگاه های پایین تر را دارد. علاوه بر آن، دادگاه عالی صلاحیت نظارت کلی و تجدیدنظر و اختیار نسبت به تمام دادگاه های تالی (Subordinate) در تمام موضوعات مدنی و کیفری را داراست. دادرسی در این دادگاه باحضور یک قاضی است، مگر این که قانون به نحو دیگر مقرر کرده باشد. به طور کلی غیر از موضوعات مریبوط به امور حسی در مورد موضوعات مدنی که ارزش آنها بیش از ۲۵۰ هزار دلار باشد، رسیدگی به آن از دادگاه عالی شروع می شود.

امور حسی در صورتی در دادگاه عالی رسیدگی می شود که ماترک متوفی بیش از ۳ میلیون دلار باشد.

دعاوی زیر هم در دادگاه عالی رسیدگی می شود:

دعاوی مریبوط به موضوعات دریانی - رسیدگی به

اتهام متهمنی رسیدگی می کند که به دفعات مرتكب جرم شوند و به منظور حفظ جامعه از خطر این گونه مجرمان و اصلاح آنان دادگاه خاصی تشکیل شده است.

۵- دادگاه شب (The night courts)

این دادگاه آوریل ۱۹۹۲ تشکیل شد و برای رعایت حداقل نظم در راندنگی و ترابری و همچنین ایجاد آسایش برای سکانی که در بخش عمومی اشتغال دارند ایجاد شده تا افراد از وقت کاری خود برای حضور در دادگاه استفاده نکنند. این دادگاه ها بر دو بخش اند:

۱- دادگاه شماره ۲۶ که به احضارها و اخطارهای صادره از بخش های دولتی

مانند بخش مسکن و توسعه و مقامات توسعه شهری و ثبت شرکت ها رسیدگی می کند.

۲- دادگاه شماره ۲۵ که به ارزش آن ها بیشتر از ۱۰ هزار دلار باشد، با تفاق طرفین، در این

رسیدگی در این دیوان دارای امتیازات خاصی است

که از جمله آن ها، حضور نداشت وکیل می باشد، زیرا ورود وکیل تحمل هزینه زیادی می خواهد و ممکن است دعاوی را بین طولانی کند و حال آن که هدف، رسیدگی سریع است، همچنین هزینه دادرسی در این رسیدگی ها بسیار کمتر از سایر دادگاه ها است و این امور نیز امتحان دیگری به نفع طرفین پرونده است.

▪ صلاحیت دادگاه ویژه
▪ گروه دادگاه های تجاری

صلاحیت رسیدگی به موضوعات نفقة، حضانت، انحلال نکاح و تقسیم اموال را دارد.

۴- دادگاه اطفال (The Juvinile court)

در این دادگاه به جرمایم ارتکابی اطفال و نوجوانانی که زیر ۱۶ سال دارند رسیدگی می شود. جرمایم ارتکابی اطفال در صلاحیت دادگاه عالی است و همچنین هرگاه اشخاص زیر ۱۶ سال به اتفاق اشخاص بالای شانزده سال مرتكب جرمی شوند، موضوع امور اطفال خارج است. دادگاه اطفال به امور اطفالی که زیر کنترل والدین نیستند و اطفالی که نیاز به حمایت دارند نیز رسیدگی می کند.

۵- دیوان دعاوی کوچک

دعاوی ناشی از فرادرادها در فروش کالا یا خدمات و یا هرگونه مسؤولیت مدنی که ارزش آن ها بیشتر از ۱۰ هزار دلار نباشد در این دیوان ها رسیدگی می شود.

در صورتی هم که خواسته ای بیش از ۱۰ هزار دلار و کمتر از ۲۰ هزار دلار باشد، با تفاق طرفین، در این دیوان ها رسیدگی می شود.

رسیدگی در این دیوان دارای امتیازات خاصی است که از جمله آن ها، حضور نداشت وکیل می باشد، زیرا ورود وکیل تحمل هزینه زیادی می خواهد و ممکن است دعاوی را بین طولانی کند و حال آن که هدف، رسیدگی سریع است، همچنین هزینه دادرسی در این رسیدگی های بسیار کمتر از سایر دادگاه ها است و این امور نیز امتحان دیگری به نفع طرفین پرونده است.

▪ صلاحیت دادگاه ویژه
▪ گروه دادگاه های تجاری

۶- دادگاه فیلتر (The Filter courts)

این دادگاه به پرونده های ارجاعی دادگاه های شب اقدام به رسیدگی می کند. یعنی پرونده هایی که از دادگاه شب به دلیل درخواست رسیدگی ازوی مسٹهم ارجاع شده اند و در پرونده های کوچکی که نیاز به رسیدگی روزانه دارد نیز صالح است. ممکن است در مواردی این یکی هم نیز پرونده در رابطه دادگاه Filter ارجاع دهد.

۷- دادگاه جرایم رانندگی

در این دادگاه به پرونده های جرایم رانندگی ای که تازه تشکیل و تهمه دستگیر شده رسیدگی می شود.

در این دادگاه موارد اتهام به متهم تهمیم، تأمین کیفری

اخذ یا متهم به زندان اعزام و رسیدگی به وقت دیگری موکول می گردد.

۸- دادگاه پزشکی قانونی (Coroner's courts)

در این دادگاه به پرونده های که پلیس در موضوعات پزشکی قانونی در مواردی که شخص در حادثه یا خشونت به طرق غیرطبیعی فوت می کند یا آن که علت مرگ معلوم نیست و همچنین در سایر مواردی که قانون تعیین کرده، رسیدگی می کند.

۹- مراکز ویژه

دو مرکز ویژه نیز وجود دارد که اشخاص پس از ثبت پرونده در دادگاه های تالی یا قبل از آن می توانند جهت

در این مجموعه یا مجتمع به دعاوی کیفری و مدنی رسیدگی می شود. مانند دعاوی مدنی مربوط به تکنولوژی مالکیت معنوی و جرایم ناشی از تجارت، تقلب در امور مالی، پولشویی، جرایم کامپیوتوی، مالکیت معنوی، جرایم ناشی از تجارت خارجی، رشوه، مواد مخدوش، هتك حرمت، تجاوز به عنف. در این مجموعه درخصوص کلاهبرداری های مالی، پولشویی و ضبط اموال دستور موقت نیز صادر می شود.

2- The Criminal mention's courts)

این دادگاه ها را می توان دادگاه های تهمیم اتهام یا تذکر اتهام به متهم نام نهاد. زیرا در این دادگاه ها که

متهم برای اولین بار به طور رسمی در آن حاضر شده و دادرسی شروع می شود؛ علت تعقیب به او تهمیم می شود و باید بیش از ۴۸ ساعت رسیدگی در آن جا طول بکشد.

این قبیل دادگاه ها فقط در محاکم بخش

و صدم (Magistrate) وجود دارد

۳- دادگاه مرکزی صدور حکم

در این دادگاه ها نسبت به متهمان که در بدرو رسیدگی به اتهام خود اقرار کرده اند، حکم صدر می گردد.

۴- دادگاه مجرمان به عادت

این دادگاه که از اوتیل ۲۰۰۲ تشکیل شده است به

5- The Special sentencing courts)

این دادگاه به اتهام خود اقرار کرده اند، حکم

پرونده‌های معمولی و نه خیلی سنتگین (از هر ۳۰ پرونده که به دادگاه ارجاع می‌شود) پس از ثبت و قبل از شروع جریان دادرسی، از طریق قضاضی Magistrate و پس از مذکورات اصلاحی ۲۷ پرونده مختومه و ۳ پرونده در جریان دادرسی قرار می‌گیرد و به این ترتیب روزانه به هر قضاضی بیش از یک پرونده یا حتی هر دو روز یک پرونده هم نمی‌رسد. جریان رسیدگی هم به این صورت است که ابتدا قضاضی Magistrate به موضوع اختلاف رسیدگی می‌کند و اگر در مصالحه توفیق حاصل کرد (البته در پرونده‌های کوچک)، گزارش اصلاحی صادر می‌کند که برای طرفین قطعی و لازم الاجرا می‌باشد والا پرونده را جهت رسیدگی به یک قضاضی به نام referee ارجاع می‌دهد که رسیدگی او غیر از موارد فقدان صلاحیت و اشتباهات حکمی قطعی و لازم الاجرا است. این رویه در سال‌های اخیر در کشور ما ایران هم با شروع به کار هیأت‌های حل اختلاف، جای خود را پیدا کرده است که با استقرار کامل و تصویب قوانین لازم نتایج مثبت آن حاصل می‌شود. لازم است اسفاده از وسایط و میانجیگری در تمام دادگاه‌ها مورد توجه قرار گیرد، زیرا برای طرفین مفید و کم هزینه‌تر است، همان طوری که در سنگاپور این امر رایج است.

ب - پس از ارجاع پرونده و حاصل نشدن موقفيت در حل آن از طریق میانجیگری، توجه به کیفیت رسیدگی و اداره پرونده تا خروج از دادگاه مهم ترین وظایف دادگاه و کارکنان آن است. ریس دادگاه‌های تالی سنگاپور می‌گوید:

برای اداره پرونده چهارچوبی به عنوان منشور دادگاه داریم، در این قابل، وقت لازم برای هر پرونده مشخص می‌شود. بر این مبنای مردم، وکلا و صرفین پرونده و حتی سفارت‌خانه‌های خارجی می‌دانند که به یک پرونده با اوصاف خاص در چه متنی رسیدگی می‌شود.

به این ترتیب می‌توانند به قضاضی و قوه قضاییه اعتماد کنند. هر تمهم باید طرف ۴۸ ساعت نهیین تکلیف گردد و البته شکایاتی هم هست که در مدت ۲۴ ساعت باید رسیدگی شود. این سیستم طوری برنامه‌ریزی شده که اگر پرونده از مدت متعارف طولانی تر شد، مردم می‌توانند علت آن را پرسند و معمولاً پرونده‌های مدنی طرف ۲ تا ۴ هفته رسیدگی می‌شود و استثنایات بسیار کم است. تازمانی که پرونده ارجاع شده به قضاضی تمام شود پرونده دیگری ارجاع نمی‌شود مگر این که ریس دادگاه‌ها ارجاع پرونده دیگری را مصلحت بداند.

برای رعایت حال مردم در قوه قضاییه ارزش‌های پنج گانه زیر لحاظ می‌شود:

- ۱- دست رسی به قضاضی در تمام اوقات،
- ۲- رسیدگی به موقع به پرونده‌ها،
- ۳- رعایت مساوات بین مردم به ویژه میان معتقدان به ادیان مختلف و رعایت انصاف،
- ۴- مسؤولیت پذیری،
- ۵- ایجاد اعتماد عمومی نسبت به قوه قضاییه،

استقلال سبب ریشه کن شدن آن گردیده است.

۲- آموزش قضات و کارکنان و تأمین معیشت آنان نسبت به جمعیت کشور که حدود ۴ میلیون نفر است، از درآمد و بودجه بالای وجود دارد و از این رو سنگاپور توانسته است با تلاش و کوشش‌ها و صرف هزینه‌های کلان، قضات و کارکنان دستگاه قضائی را خصوصاً و عموم مردم را به طور کلی با وظایف خود و پیروی از قانون و اجرای صحیح آن آشنا کند. به طوری که آقای مانگنوس، رئیس دادگاه‌های تالی، بیان می‌داشت، در زمان (در مراسم) ادای سوگند قضاضی، از خانواده او هم دعوت به عمل می‌آید و مسؤولیت مهمی را که وی می‌پذیرد به خانواده او نیز تفهم می‌گردد که از این پس این شخص مسؤولیت سختی دارد و باید شرایطی فراهم شود که آرامش فکری و روحی او حفظ شود. بنابراین مستوی امن به این نکته بسیار با ارزش از این‌دادنه داردند. همچنین انتخاب یا انتصاب قضاضی از طریق نشایرات اعلام می‌گردد تا اعتبار و حرمت وی در جامعه رعایت شود. با وجود امکانات مادی و معنوی کافی، احتمال تخلف قضاضی و قصور وی در انجام امور محله غیر محتمل است. ما که شنیدیم سابقه تخلف و محکمه قضاضی در آن کشور وجود ندارد.

۳- وضع قوانین لازمه در جهت کاهش ورود پرونده به دادگاه و کیفیت رسیدگی ها

الف - حل و فصل دعوی قبیل از شروع جریان دادرسی؛ به طوری که قبل از اشاره شد، مراکز خاصی وجود دارد که اشخاص قبیل و بعد از ثبت دعوی خود، می‌توانند در آن مراجع، از تمام امکانات لازم برای حل و فصل دعاوی (بدون توسل به قضاضی دادگاه) استفاده کنند. مردم نیز از آن استقبال کرده‌اند و برای صرفه جویی در وقت و هزینه بیشتر دعاوی و اختلافات خود را از طریق میانجیگری گری یا Mediation حل می‌کنند. آقای مانگنوس معتقد بود که در

تصفیه امور ورشکستگی، رسیدگی به امر ورشکستگی و دعاوی مربوط به پذیرش وکلا و سولیسیترها. دادگاه عالی همچنین صلاحیت تجدیدنظر مدنی نسبت به آرای مدنی دادگاه‌های بخش، دادگاه‌های مردم، و دیوان‌های دعاوی کوچک را دارد. تصمیم این دادگاه‌های در تجدیدنظر از قرارها و احکام دیوان دعاوی کوچک قطعی است و قابل تجدیدنظر نیست.

بخش دوم

▪ استنباط کلی از مبانی و علل موقفیت دادگاه‌های سنگاپور در مبارزه با فساد و کسب اعتماد عمومی

- زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی اصلاح قوه قضاییه و اجرای کامل حاکمیت قانون اقدامی نیست که با سرعت و در مدت کوتاه انجام پذیر باشد، بلکه مستلزم کار فرهنگی در مدت طولانی است و نتیجه آن نیز پس از سالیان دراز تحصیل می‌شود. به طوری می‌دانیم که سنگاپور کشوری است که مردم آن سالیان متمادی زیر استعمار دولت انگلیس زندگی کرده‌اند و استقلال آن کشور (۱۹۶۵ میلادی) طی حدوداً ۴۰ ساله است و انگلستان که هم کشوری است که از این پیش قانون داشته است و بر مبنای حاکمیت قانون اداره می‌شده است و این امر در طول سال‌های بعدی تکامل هم یافته است. وجود فرهنگ قانون پذیری در آن کشور در مستعمراتش هم تأثیر گذاشته است. اگر چه کشورهای مستعمره از خود اخراجی نداشته اند ولی در هر صورت فرهنگ انگلیس دادرسی؛ به طوری که قبل از اشاره شد، مراکز خاصی وجود دارد که اشخاص قبیل و بعد از ثبت دعوی خود، می‌توانند در آن مراجع، از تمام امکانات لازم برای حل و فصل دعاوی (بدون توسل به قضاضی دادگاه) استفاده کنند. مردم نیز از آن استقبال کرده‌اند و برای صرفه جویی در وقت و هزینه بیشتر دعاوی و اختلافات خود را از طریق میانجیگری گری یا Mediation حل می‌کنند. آقای مانگنوس معتقد بود که در

بنابراین مردم سنگاپور به پیروی از قانون در زمان حاکمیت کشور انگلیس عادت کرده‌اند ولی وجود فساد را نمی‌توان انکار کرد، به طوری که از نوشه و بیانات مسؤولین احساس می‌شد در سبق رشوه در این کشور رواج بیشتری داشته و اقدامات مسؤولین بعد از

▼ تعدادی از مراجعان سنگاپوری که در محیط دادگاه هستند.

قضایی نزد Registrar یعنی مدیر ثبت دادگاه های دعوای جزیی حاضر شوند و اگر موضوع در آن مرحله ختم نشد طرفین جهت رسیدگی نزد قاضی ای که رأی صادر می کند حضور می یابند.

حدود صلاحیت:

صلاحیت این دادگاه ها رسیدگی به اختلافات و دعاوی است که حداقل مبلغ آن از ۱۰ هزار دلار سنگاپور تجاوز نکند مگر با توافق کنی طرفین که ارزش موضوع دعوا می تواند تا ۲۰ هزار دلار هم افزایش یابد، متنه همان طور که گفته شد طرفین دعوا باید به صورت مکتوب براین موضوع توافق کنند و توافق خود را نزد مدیر ثبت دادگاه ها و یا معاون او اعلام دارند. از سوی دیگر موضوعات و دعاوی که در این دادگاهها مطرح می شوند، ۳ دسته اند:

۱- دعاوی ناشی از فرارداد فروش کالا،

۲- دعاوی ناشی از ارائه خدمات،

۳- دعاوی مسؤولیت مدنی

شیوه جرم ناشی از خسارات واردہ به اموال (به جز خسارات ناشی از وسائل نقلیه موتوری).

مرور زمان دعاوی:

نکته قابل توجه این که طرح دعوا در دادگاه های دعاوی جزیی دارای مرور زمان یک ساله اند و دعوا ای جزیی باید طرف یک سال از تاریخ وقوع سبب آن طرح شود در غیر این صورت قبل پذیرش نیست.

کیفیت تسلیم دادخواست و طرح در دادگاه های دعاوی جزیی :

در این دادگاهها اصولاً به ۳ طریق می توان طرح دعوا کرد و اصطلاحاً Filing در این دادگاهها به ۳ صورت است:

۱- به صورت دستی، که مدعی شخصاً در دادگاه حضور باید و دعوا خود را مطرح می کند که باید ظرف ۷ روز هزینه دادرسی را پردازد.

۲- از طریق فاکس (نامبر)، که مدعی دادخواست خود را به دادگاه فاکس می کند، به شرط این که برفرض رسیدن فاکس به دادگاه، ظرف ۷ روز هزینه دادرسی را نیز پرداخت و رسید آن را با فاکس به دادگاه از پرسند و اگر در پرداخت هزینه کوتاهی شود، دادخواست مسترد شده تلقی می گردد.

۳- از طریق وسائل الکترونیکی که همان شکه اینترنت و استفاده از پست الکترونیکی (E-mail) است که در این صورت: اولاً، باید فوراً موافقت و دستور کنی مدیر ثبت دادگاهها در مورد وجود شرایط لازم در دعوا مطرح شده، از طریق اینترنت نصب شود.

ثانیاً، هزینه دادرسی باید طرف ۷ روز از تاریخ ارسال دعوا با تاریخ دستور مدیر ثبت پرداخت گردد.

ثالثاً، حضور در دادگاه، می توان از طریق ویدئویی (Vidéo كنفرانس) باشد. نکته قابل توجه این که در مواردی که دادخواست به صورت حضوری و دستی تحويل می شود باید نسخ دادخواست و

هم در دادستانی کل دلایل لازمه جهت ارسال به دادگاه را نداشته اند و با شرایطی آزاد شده اند.

هـ- تشکیل دادگاه های شباهن، در مورد دادگاه های شباهن قابل بحث شد. ولی مظهور از ذکر آن در این جا تنها یادآوری تأثیر آن در جریان امور مردم و تسهیل رسیدگی های قضایی است و همچنین تذکر این امر که تشکیل بخش کشیک در دادگاه های تهران و شهرهای بزرگ ایران صرفاً رفع تکلیف قانونی است و مشکلی از مردم را به طور اساسی حل نمی کند. پیشنهاد می شود به طور جدی در طول شب دادساوا دادگاه دایر باشند و در همان زمان تکلیف خیلی از پرونده های مرجوعه را روشن کنند.

و- در محاکم سنگاپور کارشناسان و متخصصان در دسترس اند و برای احضار آنان با از طریق وسائل الکترونیکی اقدام می کنند و یا آن که به طور مرتباً در دادگستری حضور دارند و

مشخص است که چنین

تسهیلاتی در سرعت رسیدگی چه تأثیری می تواند داشته باشد. در دادگاه های ما احضار کارشناسان یکی از مشکلات اساسی است که

جای ذکر کامل آن در اینجا نیست. چه بسا پرونده های که بیش از یک سال برای اظهارانتظار کارشناسان در دادگاه می ماند و آنان به بهانه های مختلف یا از جام وظیفه خودداری می کنند و یا در مرخصی هستند و یا امر ابلاغ به آنان میسر نمی شود. پیشنهاد می شود برای حضور آنان در دادگستری و دسترسی سریع به آنان ابتكاری ایجاد و طریقی اندیشه شود.

ز- ارزیابی عمل کرد قوه قضاییه براساس نظرخواهی از مردم در سنگاپور شرکتی هست که موظف است

هر دو سال بکار در مورد عمل کرد قوه قضاییه از مردم نظرخواهی کند و تیجه آن را به قوه قضاییه ارائه دهد.

بر مبنای اظهارات مسویین ۹۷٪ مردم از اقدامات قوه قضاییه اظهار رضایت می کنند.

لذا به قوه قضاییه اعتماد دارند و به تصمیمات آنان احترام می گذارند و در آسیما مقام اول را دارند.

دادگاه دعاوی جزیی در نظام قضایی سنگاپور*

■ مقدمه (تاریخچه تأسیسی)

دادگاه های دعاوی جزیی از مجموعه دادگاه های تالی (بدوی) کشور سنگاپور در فوریه سال ۱۹۸۵ میلادی با تصویب قانون دادگاه های دعاوی جزیی تأسیس شد. هدف اصلی از ایجاد شان تدارک یک دادگاه فوری و کم هزینه برای حل و فصل اختلافات ناشی از امور جزیی بود که غالباً میان تولید کنندگان و مصرف کنندگان باشند. در این دادگاهها با

همه دعاوی و اختلافات، ابتدا با مشاوره و میانجی گری برخورده می شود و رسیدگی قضایی تنها در صورتی انجام می شود که میانجی گری به نتیجه نرسیده باشد و همین جهت طرف دعوا می باشد ابتدا برای مشاوره

ج- ایجاد دادگاه های الکترونیک، شاید در تمام سنگاپور هنوز وضع دادگاه های صورت الکترونیک در نیامده باشد ولی نام دادگاه هایی که می بازدید کردیم از بدوي تا دیوان عالی کشور به صورت الکترونیکی اداره می شد. بدین صورتی که روی میز قاضی یا

قضات، وکلا، طرفین، طرفین پرونده، مانیتورهای رایانه وجود داشت و به جای استفاده از تبادل اسناد و مدارک از رایانه استفاده می شد که همی آنان مشاهده می کردند. حسن این روش در این است که همه در پک زمان اسناد و مدارک را می بینید و هیچ کس بعداً ادعای این که سندی را ندیده یا نفهمیده. علاوه بر آن، سرعت کار را بیش تر می کند و اطمینان زیادی نیز در طرفین ایجاد می کند. البته ثبت پرونده های نیز در الکترونیکی بود که به دلیل روش های فنی آن و فرمت کسی که مافقط در حد مشاهده داشتیم، اطلاع بیشتری در اختیار نداریم. مزایای دیگر استفاده قضات و کارکنان از نظام الکترونیکی، ارتباط فاضی با کلای و اشخاص لازم در خارج از دادگاه است. که این امر با ارتباط ویدیو-کنفرانس صورت می گیرد و در همه موارد حضور افراد در دادگاه لازم نیست. قاضی می تواند با وکلا در دفترهای آنها در خارج از کشور یا با متهمن در زندان ارتباط برقرار کند ضمن مذکوره حضوری در عین حال دور از بک دیگر هستند.

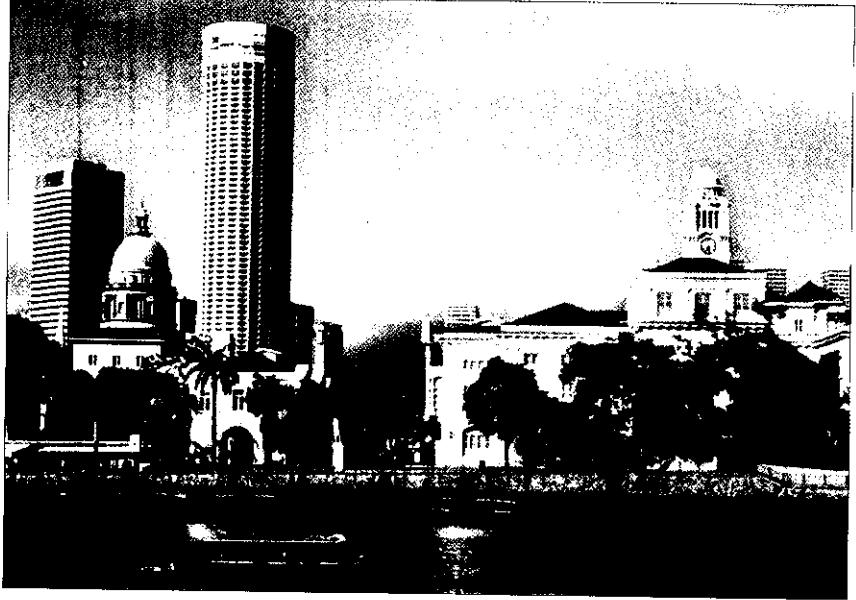
همچنین در مواردی که شهودی نخواهد بآطراف پرونده در یک جلسه جمع شوند برای شاهد اطاق ویژه ای منظور شود تا او در آن مستقر شده و با ارسال تصویر و سخنان وی از طریق ویدیو، طرفین، وکلا و قاضی دادگاه به ادای شهادت او گوش می دهد که یعنی کار برای مصونیت شاهد اهمیت زیادی دارد یا اگر علیقی از حضور در دادگاه نرس داشته باشد و قادر به صحبت در دادگاه نباشد با حضور او در دادگاه مصلحت نباشد، به همین طریق از او تحقیق به عمل می آید.

د- نظارت کامل بر امور دادگاه ها و رسیدگی به گزارش های واصله، برای نظارت بر امور دادگاه ها نشکلات خاص جدایه ای وجود ندارد ولی در دیوان عالی کشور بخشی به عنوان کمیته اضباطی یا استقامتی (Disciplinary Committee) وجود دارد که ناظر اعمال و رفتار کارکنان و قضات است.

همچنین رؤسای کل که نیز بر اعمال و رفتار آنان نظارت لازم را دارند؛ به ویژه نظارت اداره CPIB که زیرنظر نخست وزیری سنگاپور اداره می گردد در رسیدگی به تخلفات و کشف فساد به خصوص در مورد رشوه، در سالم سازی محیط نتش سیار مؤثری دارد. گزارش های مربوط به این مرجع از طریق مردم یا مراجع رسمی به طور حضوری و کنی اعلام می گردد که وظیفه تحقیق و ارسال آن به دادستانی از وظایف اداره مزبور بوده است که در صورت تأیید دادستانی کل به دادگاه

چهت رسیدگی قضایی ارسال می شود.

گزارش اداره مزبور حاکی است که از تعداد ۲۲۹ پرونده که در سال ۲۰۱۴ به دادستانی کل ارسال شد ۲۷۶ در دادگاه تبره، ۲۲۴ نفر محکوم شده اند و ۳ نفر

است که در نظام حقوقی کشور سنتگاپور موقعيت ویژه‌ای دارد.

▪ حدود اختیارات و نحوه عمل کرد مدیر ثبت دادگاه‌ها (Registrar)

رجیسترار در دادگاه دعاوی جزیی مأموری است که وظیفه مدیریت قضایی و رهبری چرخه دادرسی را در چهار محور «پرونده»، «زمان»، «دانش» و «تکلیف» به عهده دارد. این جایگاه حساس در واقع نظارت دقیق و مستمری را بر روند تحولات یک رسیدگی از قبیل از رسیدگی، همین رسیدگی و پس از رسیدگی اعمال می‌کند و تلاش دارد تا در کنار قاضی رسیدگی‌کننده و صادر کننده حکم، بستر مناسی را برای به نتیجه رسیدن فرایند دادرسی، همراه با سرعت و دقت وبا رویکرد قضازدایی مهیا سازد. به عبارتی «رجیسترار» همان ریسیس دیربخانه است که منصب قضایی نیز دارد و دارای اختیارات شبه قضایی است. او عموماً اقدام به یک سری کارهای شکلی می‌کند و تصمیماتش قابل اعتراض و رسیدگی در دادگاه است، همان طور که گفته شد، پرونده ابتدایی زند رجیسترار می‌آید و طرفین دعوا باید جهت مشاوره و میانجی گری نزد وی حاضر شوند. رجیسترار تمام تلاش خود را جهت میانجی گری به عمل می‌آورد اگر توافق میان طرفین حاصل شد مراتب توسط وی نوشته می‌شود. و سازش نامه‌ای که حاوی شرایط و اوصاف توافق است و در موارد اختلاف معتبر بوده و لازم الاجرا است تنظیم می‌گردد اما اگر تلاش های رجیسترار مؤثر واقع نشد پرونده را جهت رسیدگی ماهوی و صدور رای نزد قاضی ارسال کند. البته اگر قبل از حضور نزد رجیسترار طرفین خودشان به صورت خصوصی به توافق برسند دیگر نیازی به مراجعة نزد وی برای میانجی گری نیست آنها باید این موضوع را به صورت مكتوب به وسیله نامه یا فاکس به دادگاه دعاوی جزیی اطلاع دهند که در این صورت دعوا استدادیافته تلقی می‌شود.

▪ انواع تصمیمات رجیسترار (مدیر قضایی) در دادگاه دعاوی جزیی :

با توجه به جایگاه رجیسترار در این دادگاه‌ها که همان جایگاه مشاوره و میانجی گری در بد و بروز پرونده است او می‌تواند در مورد سرنوشت پرونده به شکل‌های مختلفی تصمیم اتخاذ کند اما ویژگی کلیدی این تصمیمات، شکلی بودن آن‌هاست. مثلاً اگر رجیسترار اقدامات میانجی گرانه را مؤثر نماید می‌تواند ختم پرونده را اعلام و جهت ارسال پرونده به مرجع ذی صلاح قرار صلحیت نداشتن صادر کند یا در مواردی که مدعی دعوا خود را پس می‌گیرد یا دعوا قانوناً پس گرفته شده تلقی می‌شود قرار در دعوا صادر کند و در مواردی که اقضاء توافق و سازش طرفین در مرحله میانجی گری، پرداخت پول یا انجام کار توسط یکی از آن‌ها باشد حکم به پرداخت پول یا انجام کار یا انجام کار بدل از پول صادر می‌کند.

مرجع تجدیدنظر احکام دادگاه‌های دعاوی جزیی: مرجع تجدیدنظر احکام این دادگاه‌ها،

حدود ۷ تا ۱۰ روز از تاریخ ارائه دادخواست است که اگر موضوع در جریان میانجی گری حل نشود پرونده توسط مدیر ثبت دادگاه جهت رسیدگی نزد قاضی فرستاده می‌شود. قاضی در این دادگاه‌ها نیز موطوف است قبل از شروع به رسیدگی سعی در صلح و سازش ممتعیت مشاوره به مدیر ثبت دادگاه ارائه شود.

نکه مهم دیگر این است که اصحاب دعوا در این دادگاه‌ها نمی‌توانند وکیل برای طرفین دعوا : دادگاه‌ها که اصطلاحاً به آنها (judge) می‌گویند به قاضی دادگاه‌های دعاوی جزیی (Referee) یعنی داور گفته می‌شود و این همان اصطلاحی است که به داوران فوتبال هم اطلاق می‌شود و این بین خاطر است که طرفین نگران نشوند که نزد قاضی حضور یافته‌اند.

▪ غیر علني بودن جلسات :

نکته قابل توجه اینکه جلسات دادرسی در این دادگاه‌ها، (غیرعلني) است و اصل بر غیرعلني بودن دادگاه است چون خوبی از افراد تمایلی به حضور در دادگاه‌ها ندارند که مباداً به خاطر امور جزیی و کم اهمیت، مقاصدشان برای دیگران فاش شود.

هزینه دادرسی :

تحویل پرداخت هزینه دادرسی در دادگاه‌های دعاوی جزیی بین صورت است که اصولاً پرداخت هزینه دادرسی به عهده خواهان و مدعی پرونده است که بسته به این که خواهان جزء مصرف کنندگان باشد یا غیر مصرف کنندگان، میزان پرداخت آن متفاوت است بدین شرح که در دعاوی که مبلغ آن متوجه از ۵ هزار دلار سنتگاپور نباشد هزینه دادرسی برای مصرف کننده ۱۰ دلار و برای غیر مصرف کننده ۵ دلار است و در دعاوی که مبلغ آن بیشتر از ۵ هزار دلار و کمتر از ۱۰ هزار دلار باشد هزینه دادرسی برای مصرف کننده ۲۰ هزار دلار و برای غیر مصرف کننده ۱۰ دلار است و دعاوی که مبلغ آن از ۱۰ هزار دلار تا ۲۰ هزار دلار باشد هزینه دادرسی برای مصرف کننده یک درصد مبلغ خواسته و برای غیر مصرف کننده ۳٪ مبلغ خواسته است. روشن است که این مقررات جهت رفاه حال مصرف کنندگان و مشتریان است یعنی بر بنای اصل مشتری محوری

▪ مواحل دادرسی :

مراحل دادرسی دادگاه‌های دعاوی جزیی عبارتند از:

۱- ارائه دادخواست،

۲- مشاوره (میانجی گری در حضور رجیسترار)،

۳- دادرسی (استماع دعوا)

۴- اجراء،

۵- تجدیدنظر.

بر اساس قانون دادگاه‌های دعاوی جزیی، مدت زمان پیش‌بینی شده برای مشاوره و میانجی گری

و توسعه دارند ایجاد یک تعادل منطقی و فراهم ساختن هنگارهای نظام مند، مقبول و مطلوب امر مهمی است که تحصیل آن به راحتی امکان پذیر نیست. بررسی‌ها میین این بود که آنها استراتژی‌های راهبردی جدیدی که چندان راهکارهایی که در دستورکار جامعه قضایی ماست مانع اتفاقات محسوسی داشته باشد، ندارند بلکه از عناصر زمان و نیروی انسانی مناسب تر استفاده کرده‌اند و آن‌جه را که خواسته‌اند پی‌گرفته اند به نتیجه رسانده‌اند. آن‌جه که بر همه امور ترجیح داده‌اند حاکمت ملی و انتدار میهنی بوده است. از خود گذشته اند تا مایه نجات کل جامعه و افتخار ملی و حاکمیتی باشند. معیار بررسی‌ها، در این سفر وضعيت مبارزه با فساد در سنگاپور بود که براساس نظرسنجی بسیاری از مؤسسات معترض و بانک جهانی، این کشور در زمینه مبارزه با فساد در سطح آسیا به طور قطعی و در سطح جهان به طور نسبی در مرتبه اول است و امروز نگاه دنیا را به خود معطوف کرده است.

در اولین دیداری که با قضایی مسؤول دادگاه‌های تالی داشتم او می‌گفت، «جه گونگی اجرای عدالت مهم است، برای ما - خانواده، شهرت ملی کشور، و به قولی عدالت در سنگاپور یعنی هر کس خود همان قضایی یعنی هر کس به دادگاه مراجعه کند باید احسان کند عدالت در، مورد وی و خانواده وی اعمال شده است و این سوگند را همه قضات یاد می‌کنند. ما کار بر شفاقت است و مسؤولیت پذیری در قضات مهمترین ویژگی است. قضایی جدید بعد از پیوستن به نظام قضایی، در اولین حضورش با حضور خانواده، سوگند می‌خورد و از این طریق به همسر و اعضای خانواده او می‌فهمائیم که باید فکر قضایی آسوده باشد و حضور او را حتا در مطبوعات هم به اطلاع مردم می‌رسانیم. این که ما تعداد زیادی قضایی داشته باشیم مهم نیست و لی این که چه مراحلی را طی کنیم و چه

طور مدیریت کیم مهم است». در این راستا توجه به ساختار تشکیلات قضایی در کشور سنگاپور ضرورت دارد که در نمودار زیر مشخص گردیده است:

دادگاه‌های پژوهشی

موارد صلاحیت:

- ۱- دادگاه‌های کوچک صرفاً دعاوی مدنی تا ۱۰ هزار دلار و از ۱۰ تا ۲۰ هزار دلار را بر رضایت اصحاب دعوا رسیدگی می‌کنند. حضور وکیل در این دعاوی منعو است.
- ۲- دادگاه‌های مجسٹریت (صلح) که شامل دادگاه‌های مدنی و جزایی است در دادگاه‌های مدنی تا ۶۰ هزار دلار و در موارد جزایی جرایم مستوجب حداقل ۳ سال زندان را رسیدگی می‌کنند.

پایان

خود، به مثابه یک کالبد، کار می‌کنند یعنی مصلحت جمعی و کلی را بر منافع فردی ترجیح می‌دهند و همگی در جهت ایجاد زیرساخت‌های یک جامعه‌گر، در همه زمینه‌های، چه اقتصادی قضائی و ... گام بر می‌دارند.

احاطه بر تمام زوایای این الگوی موفق که در چندین سال حاصل شده است در بازدیدی چند روزه عملی نیست و چه بسا که فقدان برخی مشترکات و مثلاً خود عاملی باشد بر تقویت این خلاء، اگر چه اهتمام گروه مابر این بود که این خلاء‌ها پرسود و با حداقل ظرفیت مقدور از این فرصت استفاده شود ولی به نظر می‌رسد که بسیار مشکل باشد به ویه آن که احتمال تکرار چنین سفرهایی هم بعید است. به هر حال ثبت و ضبط وقایع و نکات چنین سفرها و تحریکاتی می‌تواند برای برنامه حرکتی آینده ما هم مفید باشد.

سنگاپور کشوری است در آسیای جنوب شرقی با کمتر از چهار میلیون نفر جمعیت و حدود چهارصد تا پانصد هزار نفر مسلمان. در سال ۱۹۶۱ از انگلیس استقلال یافته است. زیرساخت‌های طبیعی، کثارت دریا بودن و نیروی کار ارزان، بستر مطلوبی را برای این کشور فراهم آورده است تا در کنار کشورهایی مثل مالزی، گام‌های محکمی را در راه تجارت جهانی (خصوصاً موتاز اقتصاد صنعتی کشورهای در حال پیشرفت و صاحب فناوری) بردارد.

اصولاً حدود ۴۰ سال پس از استقلال این کشور فرست زیادی برای تحصیل این همه موقفيت نبوده است ولی به نظر می‌آید حتا در بسیاری از زمینه‌های که موضوع بررسی مانند و مبنی هم برای هم مطالعه آن‌هانداریم، برنامه‌ریزی‌های معینی دارند. بدیگر سخن، اگرچه امروزه کشور سنگاپور الگوی مطرحی برای سازمان ممل متحدد در مبارزه با فساد است و نمونه خوبی است

برای آمزوش و بهره‌گیری دیگر کشورها برای آموزش سایر کشورها و بهره در راه مبارزه با فساد ولی بررسی‌ها در این وادی شاید بیانگر این است که این تنها علت این موقفيت، کارآمدی پلیس و دستگاه قضایی یا نیازی قضات و کلاً آن‌جه به مجموعه دستگاه قضایی و پلیس مربوط می‌شود.

از محنتی مطالب اراده شده در بخش‌های مختلف بازدید و (به) ویژه تصویب قانون مبارزه با فساد در سال ۱۹۶۱ و اصلاحیه‌های بعدی آن) این طور به نظر می‌رسد که هم دوران بحرانی را سپری کرده‌اند و فشارهای ناموزونی را در زمینه وجود فساد و بروخورد با مسائل فساد انگیز و اصولاً با ناهمجاري‌های اجتماعی متهم شده‌اند. چراکه اصولاً در کشورهایی که روشن سریع فناوری

دادگاه‌های عالی (High court) از مجموعه دیوان عالی کشور (supreme court) مستند نه دادگاه‌های تجدیدنظر (appeal court). اما این موضوع قبل توجه است که در موارد ایراد به قانون حاکم یا صلاحیت دادگاه دعاوی جزیی، دادگاه‌های عالی اقدام به رسیدگی و نقض رأی صادره می‌کنند، چراکه دادگاه‌های عالی در نظام حقوق کشور سنگاپور برخلاف دادگاه‌های تجدیدنظر، اصولاً رسیدگی مستقیم و ماهیت دارند. که این ویژگی به ماهیت شبه قضائی رسیدگی‌گی ها در دادگاه‌های دعاوی جزیی برمی‌گردد.

نگاه آماری: در حالی که در ۱۹۸۵ میلادی، دعاوی وارد به دادگاه‌های دعاوی جزیی، حدود ۲۸۰۰ پرونده بود، در سال‌های اخیر این شمار به ۳۴۰۰ پرونده در سال رسیده است که با توجه به سیستم حاکم بر این دادگاه‌ها که بر مشاوره و میانجی گری در بدو ورود به پرونده ناکید فراوانی دارد، تنها حدود ۲۰۰۰ درصد پرونده‌ها وارد مرحله اصلی رسیدگی شده‌اند و نزد قضایی صادرکننده رأی مطرح می‌شوند.

دادگاه‌های خانواده، جوانان و شریعت سنگاپور

مقدمه: امروزه تفاوت و تقارن‌های بسیاری در الگوهای رفتاری و کرداری ملل مختلف و نیز رشد جرایم سازمان یافته که چالش‌های جدی ای را فراهم ملتها

قرار داده است، دیده می‌شود. مشترکات زیادی بحث تطبیق جرایم و حتی نزدیکی نظام‌های قضایی دنیا با نظام قضایی اسلامی وجود دارد و این فرضی است تا بشناسایی دقیق، بررسی و برداشت نسیی از این الگوهای مشترک و تبادل افکار و الگوهای (قضایی خصوصاً الگوهایی که از آزمون‌های مختلف عملیاتی و یکدیگر در بسیاری ممالک موقن بیرون آمده‌اند)، این الگوها را سرمشق برنامه‌های ملی و داخلی سازیم چه بسا که در تاریخ به نحوی بیان گر این زیروزیر شدن بوده که آن کشورهایی که روزی مستعمره بوده اند امروزه با تبادل فرهنگی، تراویش افکار و پویش درونی، از زنجیر فیزیکی استعمار آزاد شده‌اند و به استعمارگران آموخته اند که اگر حوزه جغرافیایی را بتوان به بندآورده ولي استعمار فکری یک ملت هرگز امکان پذیریست.

امروز این الگوهای مشخص و عملیاتی ای که سرانجام‌های مطلوبی را در بی داشته‌اند به عنوان کلاس درسی برای کشورهای بزرگ است تا از راه این آموزش بتوانند چالش‌های پیش‌بای شان را برطرف سازند. اگرچه وضع سوزمینی و انسانی برای فراهم کردن چنین الگوهایی می‌تواند متفاوت باشد، ولی آن‌جه در نگاه اول به ذهن هر تحلیل گری خطور می‌کند نوعی انسجام است.

در سنگاپور، انسجام حاکمیت وجود دارد. به این معنا که تمامی نهادهای موجود در این حاکمیت‌ها با وجود حفظ جایگاه و استقلال واقعی و مشخص شده

برای اساس نظرسنجی بسیاری از

مؤسسات معترض و بانک جهانی

در زمینه مبارزه با فساد

در سطح آسیا به طور قطع و در سطح

جهان به طور نسبی سنگاپور

در مرتبه اول است